

Sreda, 9. september 2015

P8_TA(2015)0312

Opolnomočenje deklic v EU z izobraževanjem

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 9. septembra 2015 o opolnomočenju deklic v Evropski uniji z izobraževanjem (2014/2250(INI))

(2017/C 316/18)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Splošne deklaracije o človekovih pravicah iz leta 1948,
- ob upoštevanju Konvencije OZN o otrokovih pravicah,
- ob upoštevanju člena 2 in druge alineje člena 3(3) Pogodbe o Evropski uniji (PEU) ter člena 8 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),
- ob upoštevanju Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (EKČP),
- ob upoštevanju Konvencije OZN o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk z dne 18. decembra 1979,
- ob upoštevanju člena 23 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah,
- ob upoštevanju deklaracije in izhodišč za ukrepanje, sprejetih na četrti svetovni konferenci o ženskah 15. septembra 1995 v Pekingu, ter poznejših končnih dokumentov, sprejetih na posebnih zasedanjih OZN Peking + 5 (2005), Peking + 15 (2010) in Peking + 20 (2015),
- ob upoštevanju Evropskega pakta za enakost spolov (2011–2020), ki ga je Evropski svet sprejel marca 2011,
- ob upoštevanju Konvencije Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter boju proti njima (Istanbulska konvencija) iz maja 2011,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 21. septembra 2010 z naslovom „Strategija za enakost žensk in moških 2010–2015“ (COM(2010)0491),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. marca 2013 o odpravi stereotipov o spolih v EU ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju Direktive 2006/54/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2006 o uresničevanju načela enakih možnosti ter enakega obravnavanja moških in žensk pri zaposlovanju in poklicnem delu in Direktive Sveta 2004/113/ES z dne 13. decembra 2004 o izvajanju načela enakega obravnavanja moških in žensk pri dostopu do blaga in storitev ter oskrbi,
- ob upoštevanju Direktive 2002/73/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. septembra 2002 o spremembi Direktive Sveta 76/207/EGS o izvrševanju načela enakega obravnavanja moških in žensk v zvezi z dostopom do zaposlitve, poklicnega usposabljanja in napredovanja ter delovnih pogojev,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 10. marca 2015 o napredku pri doseganju enakosti med ženskami in moškimi v Evropski uniji leta 2013 ⁽²⁾,

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0074.

⁽²⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0050.

Sreda, 9. september 2015

- ob upoštevanju neodvisnega poročila, ki ga je leta 2009 naročil generalni direktorat Komisije za izobraževanje in kulturo (GD EAC),
 - ob upoštevanju priporočila Odbora ministrov Sveta Evrope državam članicam CM/Rec(2007)13 z dne 10. oktobra 2007 o vključevanju načela enakosti spolov v izobraževanje,
 - ob upoštevanju zbirke „*Compilation of good practices to promote an education free from gender stereotypes and identifying ways to implement the measures which are included in the Committee of Ministers' Recommendation on gender mainstreaming in education*“ (Zbirka dobrih praks za spodbujanje izobraževanja brez spolnih stereotipov in opredelitev načinov za izvajanje ukrepov, vključenih v Priporočilo Odbora ministrov o integraciji načela enakosti spolov v izobraževanju) (revidirane 12.3.2015), ki jo spodbuja Svet Evrope,
 - ob upoštevanju priporočila Sveta ministrov Sveta Evrope državam članicam Rec(2003)3 o uravnoteženi udeležbi žensk in moških v političnem in javnem odločanju, sprejetega 12. marca 2003,
 - ob upoštevanju sporočila Mednarodne organizacije dela o ženskah in svetu dela, pripravljenega za počastitev mednarodnega dneva žena leta 2015,
 - ob upoštevanju raziskave o lezbijskah, gejih, biseksualcih in transspolnih osebah v Evropski uniji, ki jo je leta 2013 objavila Agencija za temeljne pravice,
 - ob upoštevanju člena 52 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za pravice žensk in enakost spolov ter mnenja Odbora za kulturo in izobraževanje (A8-0206/2015),
- A. ker je izobraževanje temelj odgovornega državljanstva in je bistveno za zagotavljanje enakosti spolov in opolnomočenje deklic ter je temeljna človekova pravica in pravica prav vsakega otroka;
- B. ker sta izobraževanje in usposabljanje deklic in žensk pomembna evropska vrednota, temeljna človekova pravica in bistven sestavni del opolnomočenja deklic in žensk na družbeni, kulturni in poklicni ravni, pa tudi bistven del polnega uživanja vseh drugih družbenih, gospodarskih, kulturnih in političnih pravic in torej posledično preprečevanja nasilja nad ženskami in dekleti;
- C. ker izobraževanje lahko družbo preobrazi in prispeva k družbeni, gospodarski in politični enakosti ter enakosti spolov;
- D. ker iz študije, ki jo je izvedel generalni direktorat Evropskega parlamenta za notranjo politiko, izhaja, da je po svetu iz izobraževalnega sistema izključenih 30 milijonov deklic v starosti, ko bi morale obiskovati osnovno šolo;
- E. ker so revščina, socialna izključenost in neustrezna oziroma slaba pokritost s predšolskimi programi, šolami in izvenšolskimi dejavnostmi med največjimi ovirami za dostop deklic do izobrazbe;
- F. ker so samo države sposobne zagotoviti brezplačno obvezno splošno izobraževanje, ki je nujen pogoj za zagotavljanje enakih možnosti za oba spola;
- G. ker krčenje proračunskih sredstev v sektorju izobraževanj – v veliki meri posledica varčevalnih politik, ki jih zagovarja EU – ogroža brezplačno visokokakovostno javno izobraževanje, s tem pa odpira pot še večji neenakosti;
- H. ker bi morale biti kakovostno javno izobraževanje brezplačno in na voljo vsem otrokom, brez vsakršne diskriminacije in ne glede na njihov status glede prebivanja;

Sreda, 9. september 2015

- I. ker revščina močno vpliva na enak dostop do izobraževanja, saj so s šolanjem otrok povezani neposredni in posredni stroški, dostop do izobraževanja, zlasti višjega in visokega, pa je zlasti težaven za mlade iz družin z nizkimi dohodki, kar vodi v to, da se krepi tradicionalno prednostno omogočanje izobrazbe za fante;
- J. ker spolni stereotipi pripisujejo različne, vnaprej določene in omejene vloge za ženske in moške, te vloge pa se izoblikujejo skozi mnogotere družbene spremenljivke in se širijo ali reproducirajo preko staršev, izobraževanja in medijev; ker vsak posameznik te vloge po spolih ponotranji v fazah socializacije v otroštvu in puberteti, zato nanj vplivajo vse življenje in lahko omejijo osebni razvoj žensk in moških;
- K. ker lahko posledice spolnih stereotipov na izobraževanje in usposabljanje ter na odločitve učencev v šoli vplivajo na njihove izbire skozi celotno življenje, posledično pa močno vplivajo na trg dela, kjer se ženske še vedno soočajo s horizontalno in vertikalno segregacijo; ker to prispeva k temu, da določeni sektorji še danes veljajo za „moške“, s posledično višjimi plačami kot v sektorjih, ki veljajo za „ženske“;
- L. ker družbeno okolje, odnos družine, vrstniki, vzorniki in učitelji, pa tudi centri za pomoč in svetovanje učencem glede izbire študijske smeri, pomembno vplivajo na izbiro študijske smeri in na spreminjanje spolnih stereotipov; ker so učitelji kot nosilci socialnih sprememb s svojim odnosom in pedagoškimi praksami bistvenega pomena pri spodbujanju enakosti spolov; ker učitelji prav tako lahko priskočijo na pomoč staršem in med njimi dvigajo zavest o enakosti spolov in potencialu njihovih otrok;
- M. ker bi bilo treba enakost spolov vključiti na vse ravni in v vse vidike izobraževalnega sistema, da bi med deklicami in dečki ter ženskami in moškimi spodbujali vrednote pravičnosti in demokratičnega državljanstva, na ta način pa vzpostavili resnično partnerstvo med spoloma v zasebnem in javnem življenju;
- N. ker potrebujemo več ženskih vzorov na pretežno moških področjih, kot so znanost, inženirstvo, tehnologija, matematika in podjetništvo, kjer so mentorske mreže in omrežja za vzajemno učenje učinkovito sredstvo za opolnomočenje deklet;
- O. ker razpoložljivi podatki kažejo, da so ženske finančno slabše nagrajene za svoje kvalifikacije in izkušnost kot moški in da ženske še vedno v večji meri skrbijo za družinske člane in druge vzdrževane osebe, kar omejuje njihov dostop do plačane polne zaposlitve; ker bi morala enakost spolov pomeniti tudi priznavanje vsega dela, ki ga opravljajo ženske, in vzgajanje dečkov in moških za opravila, ki so tradicionalno ženska; ker bo napredek pri pomoči za nego otroka ter pri ukrepih za porodniški in očetovski dopust po vsej Evropi pozitivno vplival na zaposlitvene možnosti in ekonomsko opolnomočenje žensk ter na boj proti spolnim stereotipom, kar bo vse skupaj prispevalo k opolnomočenju deklet na vseh ravneh izobraževanja;
- P. ker so izobraževalno področje in poklicne dejavnosti žensk, ki imajo sicer pogostejše srednje- in visokošolsko izobrazbo, vseeno povezane predvsem z nalogami, katerih namen je reprodukcija in nadaljevanje obstoječih družbenih in gospodarskih struktur, ter ker je treba povečati udeležbo žensk v poklicnem izobraževanju in na področjih naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike;
- Q. ker bi pravičnejša porazdelitev izobraževalnih virov vodila k boljšemu dostopu deklet do trga dela, bolj uravnotežena udeležba žensk in moških na trgu dela pa bi lahko spodbudila gospodarske možnosti EU;

Sreda, 9. september 2015

- R. ker bi morali evropski in nacionalni organi z vsemi mogočimi sredstvi spodbujati enakost spolov v izobraževalnih ustanovah in bi moralo biti izobraževanje o vključevanju načela enakosti spolov temeljni element učnih načrtov in šolskih programov; ker morajo evropski in nacionalni organi zagotoviti, da učno gradivo ne vsebuje diskriminatorne vsebine;
- S. ker predstavlja uradni učni načrt kulturno in socialno dojemanje sveta v posamezni državi članici in vpliva na izoblikovanje identitete deklic in dečkov; ker je neuradni učni načrt dopolnilo uradnega učnega načrta, medtem ko prikriti učni načrt zajema vse situacijske opredelitve učnega načrta; ker so vse te vrste učnih načrtov pomembne za izoblikovanje identitete deklic in dečkov, in ker so lokalni organi tako blizu izobraževalnim ustanovam, da je njihova vloga v neformalnem izobraževanju ključna;
- T. ker je za preprečevanje neenakosti med spoloma bistvenega pomena stalen pedagoški nadzor učnih načrtov, razvojnih ciljev in učnih izidov, vsebin, strategij, gradiv, ocenjevanja, programov posameznih predmetov in učne priprave, kakor tudi njihovo spremljanje in vrednotenje, ki ju izvajajo središča za raziskave v izobraževanju in strokovnjaki s področja enakosti spolov;
- U. ker je nasilje nad ženskami glavna ovira za enakost med ženskami in moškimi, čemur pa se lahko zoperstavimo z izobraževanjem; ker vse države članice še niso ratificirale Istanbulske konvencije in ker je EU odgovorna za dajanje pobude in financiranje projektov, ki spodbujajo enakost spolov;
- V. ker nasilje v šolah, osnovano na spolu, zajema dejanja spolnega, fizičnega in/ali psihološkega nasilja nad otroki, ki so posledica spolnih stereotipov in družbenih norm; ker je nasilje v šolah, osnovano na spolu, med glavnimi ovirami za dostop do izobraževanja, udeležbo v njem in za pridobitev izobrazbe;
- W. ker so invalidne ženske in dekleta in/ali ženske in dekleta s posebnimi izobraževalnimi potrebami žrtev večplastne diskriminacije; ker se položaj deklet lahko izboljša le tedaj, ko je njihov dostop do visokokakovostnega izobraževanja in usposabljanja enak, ga ne opredeljuje ali onemogoča diskriminacija in v celoti sledi načelom vključevanja;
- X. ker pri opredelitvi posebnih izobraževalnih potreb obstajajo pomembna nesorazmerja; ker je splošno gledano verjetneje, da bodo posebne potrebe prej odkrite pri dečkih, zlasti težave, ki niso „normativne“, kot je sindrom pomanjkljive pozornosti ali disleksija, za odkrivanje katerih je zelo pomembno strokovno mnenje;
- Y. ker po svetu ne zna brati ali pisati 17 % odraslih, med katerimi sta dve tretjini (493 milijonov) žensk; ⁽¹⁾

Splošna priporočila

1. poziva države članice, naj izvajajo in še izboljšajo ukrepe za enakost spolov na vseh ravneh sistema izobraževanja in naj večanje zavesti o vprašanju enakosti spolov v celoti vključijo v usposabljanje učiteljev in vseh kategorij šolskih delavcev, npr. šolskih zdravnikov, bolniških sester, psihologov, socialnih delavcev in pedagogov, poziva pa jih tudi, naj v celotnem izobraževalnem sistemu zagotovijo vzpostavitev mehanizmov, s katerimi bo lažje spodbujati, izvajati, spremljati in vrednotiti enakost spolov v izobraževalnih ustanovah;
2. poziva države članice, naj spodbujajo demokratizacijo izobraževanja in druge pogoje, potrebne za to, da bo izobraževanje, bodisi šolsko ali izvenšolsko, pripomoglo k enakosti spolov in enakim možnostim, preseгло gospodarske, družbene in kulturne neenakosti, spodbujalo osebni razvoj in duh strpnosti, solidarnosti in odgovornosti ter omogočilo večji napredek in demokratično udeležbo v življenju skupnosti;

⁽¹⁾ <https://europa.eu/eyd2015/en/eu-european-parliament/posts/every-girl-and-woman-has-right-education>

Sreda, 9. september 2015

3. poziva države članice, naj zagotovijo, da bo izobraževanje za spoštovanje temeljnih pravic in svoboščin ter za enake pravice in možnosti za ženske in moške eden od ciljev njihovega izobraževalnega sistema ter da bo med načeli kakovosti njihovega izobraževalnega sistema odprava ovir za resnično enakost med ženskami in moškimi ter spodbujanje polne enakosti spolov;
4. poziva k spodbujanju celovitega pristopa k formalnemu in neformalnemu izobraževanju v šolah, k spodbujanju tankočutnega pristopa do vključevanja človekovih pravic, človeškega dostojanstva, enakosti spolov in razvoja samospoštovanja in samozavesti, ki sta osnova za avtonomno in zavestno sprejemanje odločitev za deklice in ženske tako na osebni kot poklicni ravni; priznava, da mora izobraževanje za enakost spolov dopolnjevati državljansko vzgojo v demokratične vrednote in da se mora vpisovati v učno okolje, ki temelji na pravicah in v katerem se upošteva različnost spolov, kjer se bodo deklice in dečki lahko učili o svojih pravicah in izkusili demokratične procese v šoli, pa tudi v neformalnih učnih okoljih, npr. tako, da so soudeleženi v demokratičnem upravljanju svojih šol;
5. poziva vse, ki v Komisiji in državah članicah oblikujejo politiko na področju izobraževanja, naj zagotovijo, da enakost spolov ne bo ostala zgolj na ravni načelnih izjav in političnih namer, temveč se bo izrazila v bistveno večjih prizadevanjih in virih, ki se bodo vanjo vlagala, saj velja spomniti, da je izobraževanje primarnega pomena za dejanske kulturne spremembe;
6. opozarja, da so v EU ženske sicer med diplomanti visokega izobraževanja v večini (60 %), kasneje pa stopnja njihove zaposlenosti in napredovanja na poklicni poti ne odražata njihovega polnega potenciala; poudarja, da bo doseganje vključujoče in dolgoročne gospodarske rasti odvisno od tega, ali bomo uspeli premostiti vrzel med stopnjo izobrazbe žensk in položajem, ki ga zavzemajo na trgu dela, prvenstveno z odpravo horizontalne in vertikalne segregacije;
7. poudarja, da je izobrazba pomembno sredstvo, ki ženskam omogoča polno vključevanje v družbeni in gospodarski razvoj; poudarja, da so ukrepi vseživljenjskega učenja ključnega pomena zato, da si ženske pridobijo znanja in spretnosti, ki jim lahko omogočijo ponovno zaposlitev oziroma izboljšanje delovnega mesta, plače in delovnih pogojev;
8. poziva države članice, naj povečajo nujni vložek v izobraževanje, da bi sleherni državljani lahko uživali koristi brezplačnega javnega izobraževanja visoke kakovosti;
9. poziva države članice, naj zagotovijo, da bodo njihovi organi, pristojni za izobraževanje, jamčili enako pravico do izobraževanja za ženske in moške in da bodo v ta namen v izobraževalne cilje in ukrepe aktivno vključili načelo enakega obravnavanja, s tem pa onemogočali nastajanje neenakosti med ženskami in moškimi zaradi seksističnega obnašanja in z njim povezanega ravnanja v skladu z družbenimi stereotipi;
10. poziva Komisijo, naj zagotovi, da bo to priporočilo posredovano nacionalnim institucijam, ki so pristojne za izvajanje izobraževalnih politik na centralni, regionalni in lokalni ravni, posreduje pa naj ga tudi organom za upravljanje šolstva ter regionalnim in lokalnim organom;
11. poudarja, da je treba spodbujati enako zastopanost moških in žensk na vodstvenih položajih in med managerji teles, pristojnih za nadzor in upravljanje izobraževalnih ustanov, zlasti med člani uprave in ravnatelji šol ter tam, kjer prihaja do neravnovesja pri predmetih naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike, saj bo to dalo zgled dekletom;
12. poudarja, da so nasilje v družini bolj izpostavljene deklice, ki jim ni dovoljeno hoditi v šolo;
13. poziva Komisijo, naj v najkrajšem možnem času sproži pobudo za postopek pristopa EU k Istambulski konvenciji; poziva države članice, naj konvencijo ratificirajo, prav tako pa EU in države članice poziva, naj glede enakosti spolov sodelujejo pri zunanjih odnosih Unije; opozarja, da so spolni stereotipi tesno povezani z nadlegovanjem, tudi na spletu, in nasiljem nad ženskami, ter poudarja potrebo po boju proti tem pojavom vse od ranega otroštva; poudarja, da Istambulska konvencija poziva k temu, naj podpisnice v uradne učne načrte in na vse ravni izobraževanja vključijo učno gradivo o vprašanih, kot so nestereotipne vloge žensk in moških, medsebojno spoštovanje, nenasilno reševanje sporov in medsebojnih odnosih, nasilje zaradi spola in pravica do osebne celovitosti;

Sreda, 9. september 2015

14. spodbuja vse države članice, naj dosledno vlagajo v informacijske in izobraževalne kampanje ter kampanje ozaveščanja, naj izboljšajo poklicno svetovanje in usmerjanje za dekleta in fante, s posebno pozornostjo namenjeno stereotipnemu dojemanju vloge obeh spolov, spolnim stereotipom pri poklicnem in strokovnem usmerjanju, zlasti na področju znanosti in novih tehnologij; ponovno opozarja, da bi to vplivalo na manjšo segregacijo po spolu na trgu dela in bi okrepilo položaj žensk, dekleta in ženske pa bi lahko v celoti izkoristile svoj človeški kapital, ki ga predstavljajo v EU, sočasno pa bi to v šolah in razredih spodbudilo razprave o šolski in poklicni izbiri;

15. opozarja na vlogo pedagoških ekip pri spremljanju družin in svetovanju učencem glede izbire študijske smeri, da bi jih usmerili na pot, ki bo ustrezala njihovemu znanju, nadarjenosti in interesom; poudarja, da je usmerjanje v nadaljnje šolanje odločilno, saj se lahko na tej stopnji izrazijo spolni stereotipi, kar lahko dekletom trajno onemogoči, da bi izbrale poklicno pot, ki bi spodbujala njihov osebni razvoj in emancipacijo;

16. poziva Komisijo, naj preko držav članic organizira posebne programe za dvig zavesti med deklicami in dekleti glede njihovega šolanja na visoki stopnji, možnih študijskih usmeritev in priložnosti za zaposlitev na osnovi njihove usposobljenosti, da bi jih na ta način spodbudili pri izbiri poklicnih poti, ki danes tradicionalno veljajo za pretežno moške, s tem pa bi spodbudili samozavest nove generacije žensk; poudarja, da je za samozavest deklic in deklet ključnega pomena neformalno izobraževanje;

17. poziva države članice, naj črpajo sredstva evropskih strukturnih in investicijskih skladov za podporo programom za dejavno delo s starši otrok iz izključenih skupnosti in naj spodbujajo plodne in zanimive dejavnosti po šoli in med šolskimi počitnicami;

18. poziva države članice, naj spodbujajo mrežo javnih jasli in vrtcev, predšolskega vzgojno-izobraževalnega sistema in javnih prostočasnih dejavnosti za otroke;

19. poziva države članice, naj izboljšajo kakovost izobraževanja in poklicnega usposabljanja za invalide in osebe s posebnimi potrebami, naj znižajo stopnjo njihovega osipa in spoštujejo načela vključujočega izobraževanja, s poudarkom na dejavni udeležbi teh učencev, prav tako pa naj izboljšajo njihovo vključevanje v družbo in splošni izobraževalni sistem, kjer je le mogoče; poziva k takojšnjim izboljšavam pri usposabljanju učiteljev v ta namen in k vključitvi vidika enakosti spolov v tvrstno usposabljanje, pa tudi v ugotavljanje učnih težav, vključno z razvojem orodij za upoštevanje vidika spolov in pripravo posebnih izobraževalnih programov, v katere bo vključeno načelo enakosti spolov, da bi se ženskam in dekletom, ki jih to zadeva, zagotovili boljše zaposlitvene priložnosti in jih opolnomočili pri premagovanju večplastne diskriminacije;

20. poziva države članice, naj zagotovijo enak dostop do izobraževanja za deklice in dečke ne glede na njihovo starost, spol, socialno-ekonomski položaj, kulturno okolje ali veroizpoved, in poudarja potrebo po tem, da evropske, državne in lokalne institucije spodbujajo posebne programe za vključevanje v šole marginaliziranih skupnosti na sploh, zlasti pa deklic iz teh skupnosti, saj so pogosto tarča večplastne diskriminacije, in vseh manjšin v evropski družbi; poudarja, kako pomembno je zagotoviti, da dekleta dosežejo srednješolsko izobrazbo, in poudarja potrebo po programih finančne pomoči za ekonomsko prikrajšane družine, da bi preprečili osip učencev, zlasti pa deklic;

21. poziva države članice, naj zagotavljajo dejavno podporo, da se bodo lahko migrantke in njihove družine jezika države gostiteljice naučile v lokalnih, brezplačnih javnih izobraževalnih ustanovah;

22. poziva države članice, naj pripravijo posebne programe, da bi romske deklice in dekleta ostala v osnovnem, srednjem in visokem izobraževanju, pripravijo pa naj tudi posebne ukrepe za najstniške mamice in dekleta, ki zgodaj opustijo šolo, še prav posebej za podporo neprekinjenemu šolanju in za usposabljanje za poklic; države članice in Komisijo še poziva, naj te ukrepe upoštevajo pri usklajevanju in ocenjevanju nacionalnih strategij vključevanja Romov;

Sreda, 9. september 2015

23. poudarja, da je treba v projekte za razvojno sodelovanje vključiti ukrepe za izobraževanje deklet in žensk;
24. poudarja, kako pomembno je posebno pozornost nameniti načelu enakosti med ženskami in moškimi v učnih načrtih in na vseh stopnjah izobraževanja;

Učni načrt in usposabljanje

25. meni, da je treba enakosti spolov v vseh njenih oblikah nameniti ustrezno pozornost v učnih načrtih, razvojnih ciljih in učnih izidih, vsebinah, šolskih programih in učni pripravi, pozornost pa velja usmeriti tudi v potrebo po ovrednotenju mesta žensk v učnih načrtih pri različnih predmetih in to, da se njihova vloga poudari v učnih vsebinah; meni, da enakost spolov v izobraževanju zahteva izrecno obravnavo načela enakosti in mora zajemati vrsto vprašanj, kot so pismenost, ustrahovanje, nasilje, sovražni govor, človekove pravice in državljska vzgoja;
26. poudarja, da mora izobraževanje deklic in dečkov prispevati k razvoju njihove zavestne in uravnotežene identitete, spoštljive do drugih, sposobne empatije in vzajemnega spoštovanja, da se prepreči diskriminacija, nasilnost in ustrahovanje;
27. poudarja, da bi morala šola prispevati k razvijanju medkulturnega pristopa k poučevanju, da bi se spodbujala odprtost, vzajemno spoštovanje ter medkulturni in medverski dialog;
28. spodbuja pristojne organe v državah članicah, naj enakost spolov spodbujajo v splošnih izobraževalnih programih o spolnosti in medsebojnih odnosih, kjer se bodo dekleta in fantje učili o odnosih, ki gradijo na privolitvi, spoštovanju in obojestranskosti, pa tudi v športu in priložnostnih dejavnostih, kjer lahko stereotipi in pričakovanja na podlagi spola vplivajo na samopodobo, zdravje, pridobitev strokovnega znanja, intelektualni razvoj, družbeno vključenost in oblikovanje identitete deklic in dečkov;
29. priznava, da je tankočutno, starosti primerno in znanstveno točno izobraževanje o spolnosti in medsebojnih odnosih bistvena sestavina opolnomočenja deklic in dečkov, ki jim pomaga, da sprejemajo zavestne odločitve, hkrati pa prispeva k širšim prednostnim vprašanjem javnega zdravja, kot je zmanjšanje števila nenačrtovanih nosečnosti, manjša smrtnost mater in otrok, preprečevanje in zgodnje zdravljenje spolno prenosljivih okužb in zmanjševanje razkoraka v neenakosti na področju zdravja; spodbuja države članice, naj razmislijo o tem, da bi v svoje šolske načrte za osnovno in srednjo šolo uvedle obvezno, starosti primerno splošno izobraževanje o spolnosti in medsebojnih odnosih ter poudarja, kako pomembno je usposabljanje učiteljev, s posebnim poudarkom na spoštovanju deklet in žensk, pa tudi na enakosti spolov;
30. se zavzema, da bi se v učne programe uvedel pouk o spolnosti in medsebojnih odnosih kot način opolnomočenja deklic preko zavedanja svojega telesa in nadzora nad njim, pri čemer poziva, naj bodo s temi načeli skladni vsi drugi predmeti po učnem načrtu;
31. poziva Komisijo, naj se v izobraževalnih okoljih spopada z diskriminacijo na podlagi spolne usmeritve in identitete; odločno poziva Komisijo, naj podpira vključevanje objektivnih informacij o LGBTI v šolske učne načrte; odločno jo poziva, naj spodbuja vzajemno učenje med državami članicami pri obravnavi homofobnega in transfobnega ustrahovanja in nadlegovanja;
32. spodbuja deklice in dečke, naj se v času svojega šolanja enako zanimajo za vse predmete, ne glede na spolne stereotipe, zlasti kar zadeva znanstvene in tehnične predmete; dečki naj se učijo o „tipično ženskih“ dejavnostih, kot so domača opravila in nega, hkrati pa jih spodbuja tudi k enaki udeležbi in zastopanosti v skupnem sprejemanju odločitev in upravljanju šole ter v vseh zunajšolskih dejavnostih; poziva vse vključene, naj zagotovijo, da bodo za te učinkovite dejavnosti zajamčena finančna sredstva;

Sreda, 9. september 2015

33. ugotavlja potrebo po ukrepih za posebno spodbudo ženskam na področjih kulture, ustvarjanja ter širjenja umetniških in intelektualnih del, da se prepreči strukturna in močno razširjena diskriminacija, ki jo ženske doživljajo na teh področjih; to bo osnova za uravnoteženo zastopnost žensk in moških v javnih umetniških in kulturnih dejavnostih ter za finančno podporo in pozitivne ukrepe, s katerimi bi na tem področju popravili neenakosti;
34. poziva, naj se deklicam in dečkom od predšolskega izobraževanja naprej omogoči enak dostop, uporaba in poučenost o informacijskih in komunikacijskih tehnologijah, pri čemer naj se posebna pozornost nameni otrokom in mladim s podeželja, iz marginaliziranih skupin, pa otrokom in mladim s posebnimi potrebami, da se izboljša njihova digitalna pismenost, se širijo učinkoviti instrumenti izobraževalne politike in se izboljša usposabljanje učiteljev, da bi se povečalo število študent in diplomantk s področja naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike; ob tem pozdravlja vse pobude in programe, s katerimi bi dekleta pritegnili k tem študijskim področjem ter ustreznim raziskovalnim karieram;
35. poudarja, kako pomembno je pripraviti izobraževalne ukrepe za poučevanje in priznavanje vloge žensk v zgodovini, znanosti, politiki, leposlovju, umetnosti, izobraževanju itd.;
36. poziva, da si je treba po najboljših močeh prizadevati, da se delo v vzgoji in izobraževanju v zgodnjem otroštvu, delo v osnovnošolskem izobraževanju in delo na področju oskrbe spodbujajo kot cenjeno delo za ženske in moške;
37. poziva države članice, naj razvijejo oziroma okrepijo nacionalne predpise za boj proti negativnemu vplivanju na stereotipno dojemanje spolnih vlog, ki jih kot vrednote prikazujejo mediji in oglasi, saj to preprogosto spodkopava delo šol na tem področju;
38. poziva, naj se izvajajo dodatne dejavnosti za krepitev uradnega učnega načrta v zvezi z enakostjo spolov in podjetniškim usposabljanjem, lokalni organi pa naj o tej tematiki v svojem okolju izvajajo tudi neformalne izobraževalne programe;
39. poziva k novemu zagonu za priznavanje neformalnega izobraževanja s spričevali o usposobljenosti in za izdajanje spričeval o delovni praksi, ki bodo izpolnjevala visoke standarde, saj se bo na ta način dekletom in ženskam pomagalo pri iskanju boljše zaposlitve in pri (ponovni) vključitvi na trg dela in obenem zagotovilo, da bodo glede na svoje sposobnosti obravnavane tako kot moški;
40. poziva avtorje in založnike učnega gradiva, naj enakost spolov upoštevajo kot merilo za njegovo pripravo, priporoča pa jim, naj se pri njegovem oblikovanju obrnejo na skupine učiteljev in učencev in naj poiščejo nasvete in strokovno pomoč strokovnjakov s področja enakosti spolov;
41. poziva države članice, naj oblikujejo smernice, ki obravnavajo vidik in enakost spolov, ter jih širijo po šolah, med odgovornimi za izobraževalno politiko, učitelji in vsemi, ki so pristojni za učne načrte, in zagotovijo, da se izločijo stereotipi in predsodki o spolih, ki bi jih bilo mogoče najti v vsebini in jeziku ali ilustracijah učbenikov in izobraževalnega gradiva, spodbujati pa jih je treba tudi, naj se borijo proti seksizmu v književnosti, kinematografiji, glasbi, igrar in na drugih področjih, ki odločilno prispevajo k spremembi odnosa, obnašanja in identitete deklet in fantov;
42. priznava, da imajo učitelji pomembno vlogo pri oblikovanju izobraževalne identitete ter pomembno vplivajo na vidike s spolom zaznamovanega vedenja v šolah; opozarja, da je treba še veliko storiti, da bodo učitelji imeli ustrezno znanje o tem, kako bi lahko kar najbolje spodbujali enakost spolov; zato vztraja, da je treba učiteljem na vseh stopnjah formalnega in neformalnega izobraževanja zagotoviti celovito začetno in nadaljevalno usposabljanje o enakosti, vključno z vzajemnim učenjem ter sodelovanjem z zunanjimi organizacijami in agencijami, in tako širiti ozaveščenost učiteljev o vplivu spolnih vlog in stereotipov na samozavest njihovih učencev, dijakov in študentov ter njihovo izbiro predmetov med izobraževanjem; poudarja, da morajo imeti dekleta pozitivne vzornice in vzornike na šolah in univerzah, da bodo znale prepoznati in ceniti svoj potencial, brez strahu pred diskriminacijo ali dvoumnostjo, vezano na spol;

Sreda, 9. september 2015

43. poudarja, da mora osnovno in nadaljevalno usposabljanje učiteljev vključevati učenje o načelu enakosti med ženskami in moškimi in njegovem prenašanju v prakso, da se odpravijo ovire za uresničitev celotnega potenciala učencev ne glede na njihov spol;

44. trdno je prepričan, da je v izobraževanju potencial za preobrazbo, ki bo privedla do prevlade enakosti spolov; priznava, da morajo programi formalnega in neformalnega izobraževanja obravnavati nasilje zaradi spola, diskriminacijo po spolu, nadlegovanje, homofobijo in transfobijo v vseh oblikah, vključno z ustrahovanjem ali nadlegovanjem na spletu, in se proti tem pojavom boriti; priznava, da bo izobraževanje za enakost spolov in proti nasilju zaradi spola uspešno le, če bo šolsko okolje varno in nenasilno;

45. poudarja, da je treba med vsemi akterji na področju izobraževalne politike, pa tudi med starši in delodajalci, sprožiti pobude za ozaveščanje vidika spolov in pripraviti ustrezno usposabljanje;

46. poziva države članice, naj k izobraževanju pristopijo medgeneracijsko in zagotovijo enak dostop do formalnega in neformalnega izobraževanja, v ta namen pa v svojem izobraževalnem sistemu zagotovijo cenovno dostopno in kakovostno otroško varstvo ter varstvo za starejše in druge vzdrževane osebe; poziva države članice, naj sprožijo pobude za znižanje neposrednih in posrednih izobraževalnih stroškov in naj povečajo zmogljivosti v vseh jaslih in vrtcih, predšolskih, šolskih in izvenšolskih strukturah, pri čemer naj upoštevajo načelo vključevanja za otroke, ki živijo v revščini ali na robu revščine; poudarja, da je to pomembno kot pomoč vsem ženskam in moškim, vključno s starši samohranilci, da bodo lahko družinsko življenje uskladili z delom, pomembno pa je tudi za to, da se ženske dejansko lahko udeležujejo vseživljenjskega učenja ter poklicnega izobraževanja in usposabljanja, s tem pa dajejo zgled za opolnomočenje deklic;

47. poudarja, da mora vsaka strategija za spodbujanje enakosti spolov in za opolnomočenje deklic in žensk dejavno vključevati in angažirati dečke in moške;

48. poudarja, kako pomembno je, da javni organi na visokošolski ravni spodbujajo predavanja in raziskave o pomenu in dometu enakosti spolov, zlasti tako, da predmete v zvezi z enakostjo spolov vključujejo v študijske programe, uvajajo posebne podiplomske smeri in spodbujajo posebne študije in raziskave na tem področju;

49. poziva institucije EU in države članice, naj dosežejo napredek pri vzajemnem priznavanju diplom, spričeval in drugih izkazov o poklicnih kvalifikacijah, ki se izdajajo po državah članicah, in naj usklajujejo in harmonizirajo nacionalna pravila o dostopu do različnih poklicev, da bi priseljenke iz Unije in drugod lahko dobile delovna mesta, ki ustrezajo njihovi izobrazbi in usposobljenosti;

Naložbe, spremljanje in ocenjevanje

50. poudarja, da morajo napredek sprejetih politik o enakosti spolov v izobraževalnih ustanovah spremljati in ocenjevati neodvisni organi, pa tudi, da je treba vse, ki na lokalni, regionalni, nacionalni in evropski ravni oblikujejo politiko, nenehno obveščati o vseh sprejetih ukrepih in doseženem napredku na tem področju ter da mora vidik spolov čim prej postati del notranje in zunanje ocene izobraževalnih ustanov;

51. opozarja na pomembno vlogo sodelovanja med različnimi upravnimi telesi s področja izobraževanja, izmenjave primerov dobre prakse glede priprave projektov in programov za spodbujanje zavesti o načelih vzajemnega izobraževanja in resnične enakosti med ženskami in moškimi ter širjenja vedenja o njih med akterji na področju izobraževanja;

52. poziva Evropski inštitut za enakost spolov, naj še naprej zbira primerljive podatke, ki bodo razčlenjeni po spolu, in pripravlja ustrezne preglednice na vseh področjih politike, vključno s področjem izobraževanja, in ponovno poudarja, da je za odpravljanje spolnih neenakosti pomembno, da se s kvalitativnimi in kvantitativnimi instrumenti izvajajo ocene učinka izobraževalne politike, pa tudi, da se izvaja na enakosti spolov osnovana proračunska strategija, saj se s tem spodbuja dostop in pravica do izobraževalnih virov;

Sreda, 9. september 2015

53. priznava, da bo zelo pomembna ocena tega, kako bo na enakost spolov učinkovala prihodnja zakonodaja s področja izobraževanja, bistvenega pomena pa je tudi, se v skladu s tem načelom po potrebi pregledajo že veljavni predpisi;

54. poudarja, da morajo proces izvajanja programov za enakost spolov spremljati centri za izvajanje raziskav v izobraževanju in njihovo izvajanje oceniti v tesnem sodelovanju s strokovnjaki s področja enakosti spolov, organi, ki jih je ustanovila Evropska unija, in lokalnimi organi; poziva, naj države članice in Komisija zbirajo kvantitativne in kvalitativne podatke, ločene po spolu;

55. predlaga evropsko nagrado za enakost spolov, ki bi se vsako leto podeljevala izobraževalnim ustanovam, ki so se izkazale pri doseganju tega cilja, države članice pa spodbuja, naj to naredijo tudi na nacionalni ravni;

56. poudarja, da je treba pripraviti akcijske načrte in predvideti sredstva za izvajanje izobraževalnih projektov in vzpostavitev izobraževalnih struktur, ki bi naslavljali vidik spolov, ter v ta namen priporoča uporabo razpoložljivih evropskih instrumentov, kot so naložbeni načrt, program Obzorje 2020 in strukturne sklade EU, vključno z evropskim socialnim skladom;

o

o o

57. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji ter vladam držav članic.
